

Anonimizirana različica

Prevod

C-253/19 - 1

Zadeva C-253/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

26. marec 2019

Predložitveno sodišče:

Tribunal da Relação de Guimarães (pritožbeno sodišče v Guimarãesu, Portugalska)

Datum predložitvene odločbe:

14. februar 2019

Pritožnika:

MH

NI

Nasprotni stranki v pritožbenem postopku:

OJ

Novo Banco, SA

**Tribunal da Relação de Guimarães (pritožbeno sodišče v Guimarãesu,
Portugalska)**

2. civilni oddelek

[...] (ni prevedeno)

Povzetek:

1 – Nacionalno sodišče mora Sodišču predložiti vsakršno upoštevno vprašanje glede razlage in/ali veljavnosti predpisov prava Evropske unije, če v skladu z

nacionalnim postopkovnim pravom odloča na zadnji stopnji, tako da lahko takšna obveznost v skladu s portugalskim pravnim redom obstaja tako za sodnika Supremo Tribunal de Justiça (vrhovno sodišče), kot tudi za sodnika Tribunal da Relação (pritožbeno sodišče), ali celo za sodnika, ki odloča na prvi stopnji.

2 – Nespoštovanje obveznosti predložitve lahko pomeni neizpolnitev obveznosti države, kar lahko vodi k temu, da oškodovani posameznik zoper zadevno državo vložijo tožbo pred nacionalnimi sodišči in/ali začne postopek zaradi neizpolnitve obveznosti iz členov od 258 PDEU do 260 PDEU.

Tribunal da Relação de Guimarães izreka naslednjo sodbo

Dejansko stanje spora:

MH in NI, ki sta poročena drug z drugim in imata običajno prebivališče v [...] (ni prevedeno) Norfolku, Združeno kraljestvo, sta vložila predlog za razglasitev insolventnosti.

*

V sodbi, izpodbijani s pritožbo, se je [prvostopenjsko] sodišče izreklo za mednarodno nepristojno za obravnavo predloga pritožnikov, saj je v skladu s točko člena 3(1), četrti pododstavek, Uredbe št. 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta središče njihovih interesov v kraju običajnega prebivališča, in sicer v Združenem kraljestvu.

*

Pritožnika sta v podporo svoji pritožbi zoper to sodbo navedla naslednje razloge:

- a) Pritožnika sta predlagala ugotovitev njune insolventnosti ob upoštevanju ustreznih dejstev, zlasti tistih v točkah od 3 do 18 prvotnega predloga.
- b) Iz teh dejstev je razvidno, da ne moreta izpolniti svojih zapadlih obveznosti.
- c) Trenutno imata svoje prebivališče v Združenem kraljestvu, kjer sta zaposlena.
- d) Vse transakcije in pogodbe, ki so privedle do njunega položaja insolventnosti, so bile izvedene na Portugalskem.
- e) Edina nepremičnina, ki jo imata v lasti, je na Portugalskem.
- f) Čeprav prebivata v Združenem kraljestvu, in ne glede na določbo iz člena 84 Uredbe (EU) št. 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta, je jasno, da ta določba sama po sebi ne izključuje pristojnosti portugalskih sodišč, da bi obravnavala predloge pritožnikov.

g) V obravnavani zadevi so portugalska sodišča na podlagi uvodne izjave 30 te uredbe pristojna za obravnavanje predlogov pritožnikov.

h) To velja zato, ker je edina nepremičnina v njuni lasti na Portugalskem, kar pomeni, da je središče njunih interesov v tej državi.

i) V takšnem položaju imajo nacionalna sodišča *ipso iure* mednarodno pristojnost za obravnavanje predloga pritožnikov za razglasitev insolventnosti, zaradi česar so portugalska sodišča v fazi likvidacije na mednarodni ravni edina pristojna za to, da odredijo zaseg in prodajo premoženja pritožnikov.

j) Edini način za izvršitev zahtevka pritožnikov je z vložitvijo tožbe na nacionalnem ozemlju, iz preprostega razloga, ker je premoženje, ki ga imata v lasti in ki ga je treba likvidirati, izključno na Portugalskem.

k) Ni povezave med dejanskim prebivališčem pritožnikov in dogodki, ki so privedli do njune insolventnosti, saj so v celoti nastopili na Portugalskem.

l) V izpodbijani odločbi so bile napačno razlagane in uporabljene navedene določbe, zaradi česar se je predlog za razglasitev insolventnosti štel za nedopusten.

Iz teh razlogov pritožnika predlagata, naj se temu pravnemu sredstvu ugodi, izpodbijano odločbo razveljavi in se odredi nadaljevanje postopka z vsemi ustreznimi pravnimi posledicami.

[...] (ni prevedeno)

*

Glede na določbe člena 635 Código de Processo Civil (zakonik o civilnem postopku) je predmet pritožbe omejen z njenimi predlogi, zaradi česar je v tej pritožbi treba preveriti, ali so portugalska sodišča pristojna za uvedbo postopka zaradi insolventnosti, kot sta zahtevala pritožnika.

*

Obrazložitev:

V obravnavani zadevi ni sporno, da imata pritožnika od leta 2016 običajno prebivališče v Združenem kraljestvu, kjer opravljata pridobitno dejavnost. Njuna edina nepremičnina je na Portugalskem.

Za ugotovitev, ali so portugalska sodišča pristojna za uvedbo zadevnega postopka, je treba upoštevati Uredbo (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta.

Člen 3(1) te uredbe določa, da so „sodišča države članice, na katere ozemlju je središče dolžnikovih glavnih interesov, [...] pristojna za uvedbo postopkov v

primeru insolventnosti (v nadaljnjem besedilu: glavni postopki v primeru insolventnosti). Središče glavnih interesov je kraj, v katerem dolžnik redno posluje in ki ga tretje osebe lahko preverijo.“

[...] (ni prevedeno)

V primeru katerega koli drugega posameznika se domneva, če ni dokazano nasprotno, da je središče njegovih glavnih interesov kraj njegovega običajnega prebivališča. [...]"

Po drugi strani je v uvodni izjavi 30 te iste uredbe navedeno zlasti, kolikor je upoštevno v tem primeru, da „[v] primeru posameznikov, ki ne opravljajo samostojne poslovne ali poklicne dejavnosti, bi moralo biti mogoče izpodbiti to domnevo na primer, kadar se večji del dolžnikovega premoženja nahaja zunaj države članice dolžnikovega običajnega prebivališča [...]"

Z izpodbijano sodbo je bilo ugotovljeno, da portugalska sodišča niso pristojna za uvedbo postopka v primeru insolventnosti, saj je središče interesov pritožnikov v kraju običajnega prebivališča, in sicer v Združenem kraljestvu.

Pritožnika trdita, da so portugalska sodišča glede na okoliščino, da je edina nepremičnina v njuni lasti na Portugalskem, na podlagi uvodne izjave 30 navedene uredbe pristojna za uvedbo postopka v primeru insolventnosti.

Zato obstaja dvom glede razlage te uredbe, ki ga na podlagi skromne sodne prakse in obstoječe pravne teorije ni mogoče odpraviti.

Kot poudarja sodnica vrhovnega sodišča Rosa Tching [...] (ni prevedeno), sta učinkovitost prava EU in, na dolgi rok, uspeh njegovega obstoja ter razvoj, odvisna od njegove pravilne in enotne uporabe s strani nacionalnih sodišč.

Člen 267, točki (a) in (b), Pogodbe o delovanju Evropske unije, določa, da je Sodišče Evropske unije pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede razlage Pogodb in veljavnosti in razlage aktov institucij, organov, uradov ali agencij Unije, kadar pa je takšno vprašanje postavljeno v postopku, ki teče pred sodiščem države članice, zoper katerega odločitev po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, je to sodišče dolžno predložiti zadevo Sodišču.

Izpolnitve te obveznosti je oproščeno samo, če ugotovi, „da vprašanje ni pomembno, da je bilo vprašanje že predmet odločbe Sodišča ali da je pravilna uporaba prava Unije jasna v tolikšnem obsegu, da niso mogoči nobeni razumni dvomi v zvezi s tem“ (glej Silveira, A.: [...] (ni prevedeno) „*Anotação aos acórdãos (TEDH) Ferreira Santos Pardal c. Portugal e [TJUE] Ferreira da Silva e Brito (ou do „grito do Ipiranga“ dos lesados por violação do direito da União Europeia no exercício da função jurisdicional)*“, [...]) (ni prevedeno)).

Neizpolnitev dolžnosti vložitve predloga lahko povzroči neizpolnitev obveznosti države, pri čemer lahko državo pred nacionalnimi sodišči toži posameznik, ki je

oškodovan, oziroma zaradi tega lahko vloži tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi členov od 258 PDEU do 260 PDEU (glede vprašanja odgovornosti države članice za kršitev prava EU zaradi dejavnosti sodnih organov glej sodbe Sodišča z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513; z dne 9. decembra 2003, Komisija/Italijanska republika, C-129/00, ECLI:EU:C:2003:656, in z dne 13. junija 2006, Traghetti del Mediterraneo, C-173/03, EU:C:2006:391).

Nacionalno sodišče mora zato Sodišču predložiti vsakršno upoštevno vprašanje glede razlage ali veljavnosti predpisov prava Unije, če v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili odloča na zadnji stopnji, zaradi česar lahko v portugalskem pravnem sistemu ta obveznost velja tako za Supremo Tribunal de Justiça (vrhovno sodišče), kakor tudi za Tribunal da Relação (pritožbeno sodišče), ali celo za sodišče prve stopnje.

V obravnavani zadevi glede na določbe člena 14 Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas (zakon št. 39/2003 z dne 22. avgusta 2003, kakor je bil spremenjen z uredbo-zakonom št. 26/2015 z dne 6. februarja 2015) v postopkih v primeru insolventnosti sodb pritožbenega sodišča načeloma ni mogoče izpodbijati, saj je takšna pritožba dopustna samo v primeru, kadar je sodba pritožbenega sodišča v konfliktu z drugo sodbo, izdano na podlagi istih pravnih pravil, Supremo Tribunal de Justiça (vrhovno sodišče) pa v zvezi s tem še ni oblikovalo sodne prakse.

Posledično je to sodišče – razen kadar gre za to izjemo – sodišče, ki odloča na zadnji stopnji.

Glede na vse navedeno je treba ta postopek na podlagi člena 269(1)(c) in člena 272(1) Código de Processo Civil (zakonik o civilnem postopku) prekiniti in Sodišču Evropske Unije na podlagi člena 267 PDEU v predhodno odločanje predložiti to vprašanje.

Vprašanje za predhodno odločanje:

Ali so v skladu z Uredbo (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta sodišča države članice pristojna za uvedbo glavnega postopka v primeru insolventnosti v zvezi z državljanom, katerega edina nepremičnina je v tej državi, čeprav ima ta državljan – pa tudi njegova ožja družina – običajno prebivališče v drugi državi članici, v kateri opravlja poklicno dejavnost kot zaposlena oseba?

*

[...] (ni prevedeno)